
Kyrkomötet
Motion 2023:86
av Lena Petersson

Säkra tillgången på utbildade kyrkomusiker

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att skyndsamt intensifiera och samordna arbetet med att säkra tillgången på utbildade kyrkomusiker i Svenska kyrkan.

Motivering

Ordet kris ska användas med försiktighet. När det gäller antalet utbildade kyrkomusiker i Svenska kyrkan är det dock synnerligen adekvat att tala om en kris. De senaste åren har församlingar/pastorat, fackliga företrädare för kyrkomusiker och utbildningsinstitutioner vittnat om svårigheten att rekrytera kyrkomusiker till lediga tjänster och studerande till kyrkomusikutbildningar. Se t.ex. artikel av Nils-Gunnar Karlson, förbundsordförande i Kyrkomusikernas Riksförbund (kmr.se, ledare 6 mars 2023). Artikelns lyfter fram olika orsaker till dagens bristsituation, bland annat att det numera inte är reglerat att det ska ingå så kallad fri musikundervisning i kyrkomusikertjänster samt att pianoundervisningen på kulturskolor minskat. I artikeln påpekas även risken för att situationen förvärras de kommande åren, då antalet kyrkomusiker som går i pension eller lämnar yrket av andra skäl är betydligt fler än nyexaminerade kyrkomusiker.

Enligt Martin Luther (och flera med honom) finns det, efter Guds heliga ord, inget som är så värt att högt lova och prisa som musiken, Guds sköna och dyrbara gåva till alla skapade varelser. Musikens roll i Svenska kyrkan och i dess församlingar går inte att överskatta.

Kyrkostyrelsens musikråd överlämnade i december 2021 ett dokument till kyrkostyrelsen med sex strategier inom det kyrkomusikaliska området. Dokumentet betonar kyrkomusikens roll musikaliskt, teologiskt, pastoralt, kulturellt och konstnärligt. Den första och mest akuta strategin rör insatser för att rekrytera nya kyrkomusiker, inklusive förslag på strategier för Svenska kyrkans nationella nivå.

Rekrytering till kyrkans profiltjänster är ett delat ansvar för Svenska kyrkans alla nivåer och nationell nivå har gjort och gör redan insatser. I det läge som gäller för rekrytering av kyrkomusiker är det dock relevant att nationell nivå avsätter ytterligare resurser, både för insatser på nationell nivå och för att stötta och samordna insatser i stift och pastorat/församlingar.

Motionens intention är inte att kyrkomötet i år ska besluta om specifika åtgärder utan syftet är att ge kyrkostyrelsen uppdrag att intensifiera insatser som ligger inom den nationella nivåns ansvar samt därutöver samordna och stötta stift och församlingar i deras arbete. För detta krävs resurser, både ekonomiskt och personellt. Nedan listade åtgärder är exempel på åtgärder att överväga inom ramen för uppdraget till kyrkostyrelsen (delvis hämtade ur musikrådets strategidokument). Fokus är på orgel/piano-

undervisning, dock kan musikverksamheter för barn och unga i allmänhet (kör, musikgrupper) på sikt vara rekryterande:

- ◆ Utredda möjligheten att stärka musikundervisningen i församlingar/pastorat. I genomsnitt en piano/orgelelev per kyrkomusikertjänst är ett bra mått. Går detta att reglera?
- ◆ Initiera och ge stöd till olika former av musikverksamheter: musikkonfirmander, samverkan med kulturskola alternativt kulturskola i församling/pastorat/kontrakt, musikgrupper för barn/unga.
- ◆ Lyft frågan om kyrkomusikerrekrytering vid överläggningar i stiftsövergripande organ, utöver med stiftsmusiker även med biskopsmöte, stiftspresidieöverläggningar m.fl.
- ◆ Ökad information om nätverket Organister i framkant.
- ◆ Samordning och stöd till orgelrelaterade aktiviteter och kurser i orgelspel för barn och ungdomar, t.ex. församlings- och stiftsövergripande.
- ◆ Samtal med utbildningsinstitutioner om ökad möjlighet till kompletteringsutbildningar för musiker/musikpedagoger med annan musikutbildning.
- ◆ Hitta vägar för att säkerställa att orgelmetodik ingår i utbildning för kyrkomusiker på alla utbildningsnivåer.

Lomma den 2 augusti 2023

Lena Petersson (POSK)